

D'aquí ha vingut el nom del *Migjorn-Gran*, divisió del te. men. d'Es Mercadal. Nom que s'explica, perquè aquest terme, que té al centre l'esgl. de St. Cristòfol, és molt extens, i sense pobles grans: des de St. Climent i el S. d'Alaior, fins a Sta. Galdana. Res més informatiu sobre aquest terme que el llibre citat del savi folklorista, metge d'allà i venerable patriota.

Migjorn-Gran escriu ell (p. ex. II, 15); «m'esquitx an el *Migjorn Gran* (St. Cristòfol)» escrivia A.M. Alcover, però també: «tal com els usen a *Migjorn Gran*» (BDLC XI, 29). «Més breuement es diu es *Migjorn*» Moll (BDLC, 107) i així es comprèn que com a gentilici els diguin *migjorners* (Alcover, 1.c.; *ALCat.*, en l'enquesta que hi féu).

Totes aquestes variants de l'ús sintàctic del nom obervem, junt amb alguna altra notícia d'interès, en l'obra de Ferrer Ginart: que justifica el seu glossari «per esser el *Migjorn-Gran* allà on el català s'ha conservat més pur» (*Rundayes Menorquines*, p. XVII); però a cada rondalla, on posa de qui l'ha anotada, sol dir: «En Tal de *Migjorn-Gran*» (p. XII); «aquesta rondaya recullida as *Migjorn-Gran*» (p. IX); i tanmateix: «les aa àtones tenen un so fosc --- a *Migjorn*, Ferreries i Ciutadella» (p. XVIII).

Migdia, V. *Mig Migjorn*, V. *Mig Migenques*, V. *Mig Mijana*, V. *Mig*

MIL

Tossalet de Mil, partida del terme de Benassal (Alt Maestrat) (XXIX, 52.17).

ETIM.

Ve de l'hispano-àrab *mil* 'milla'. *PALC.* documenta que en l'àrab hispànic *mil* té el sentit de «milla, quarto de lengua», mot probablement manllevat del llatí.

Milèc, *Can-* possessioneta i molí al terme de Muro (Mallorca) (XLI, 20.8; Mapa Mascaró 11H6), vindria d'un NP àrab *Mellāk* (GGAlg., 278), derivat de l'arrel *mlk* 'posseir, dominar' (*mälāk* 'rei' etc.) i NP *Mälük* a Aràbia (Hess, 49); suposant que *Can Milèc* sigui forma alterada en lloc de *Melec* 'posseïó' per influència de *mil* 'milla'.

MILÀ, MILANA, MILANS

Donarem només una selecció d'aquests noms, que en majoria són de sentit i origen clars.

MILÀ, poble de l'Alt Camp de Tarragona, entre Reus i Valls, del qual queda més a prop, uns 8 k. al NE. Sobre la construcció, amb article o sense, hi ha hagut alguna vacil·lació; a Casac. li donaven pron. *milà* a Constantí i Morell (1920) i Mn. X. Plassa (de Prades) en reportava una dita tòpica: «a *Milà*, res de

bo hi va, però si hi va, no el deixen escapar»; no sé si en això hi hagué alguna influència dels homònims, però M. de Montoliu ens assegurarà que es diu «*al milà*» i també a mi m'ho confirmaren a Vila-seca (1931); per conseqüent la ponència Fabra-Casac.-Corromines de 1933, féu adoptar *El Milà* com a nom oficial.

Com que manca notablement tota doc. antiga,¹ i és probable que es tracti d'una concreció toponímica del NP *Milà*, produïda en temps relativament moderns, per a l'etim. d'aquest, V. infra *Vilarmilà*. Notem que és una denominació paral·lela a la del *Morell*, també NL, proveït d'article *El*, poble ben pròxim i de creació relacionada.

Dels altres noms d'aquest article, els uns vénen del NP i els altres del de l'ocell de presa, si bé no sempre es poden destriar de segur les dues proveniències, i en alguns una cosa s'haurà acumulat sobre l'altra.

El Milà pda. del poble valencià La Font de la Figuera (XXXI, 91.1). A Menorca Les «estàncies» de *Milà* (pron. *də milà* XLIV, 57.14): *Milà Nou* i *Milà vei* (te. Favàritx), amb un vèrtex de 94 alt. i la Bateria de *Milà* (Masc. 8F5): doncs, probablement de l'ocell que vola o r o d a damunt d'aquests llocs. O del nom del peix, que hi fou comparat: *Les Milanes*, nom d'unes roques submarines, que guien la pesquera dels pescadors de Vilanova i G. (Casac. 1923).

Anàlogament en els següents, parlant de paratges damunt els quals volen milans sotjant llur presa.

Planamilana, 1305-1642, en el *Ll. Roig* de Prats de Molló, (cit. entre *Era Pedrassa* i *Flameyla*, p. 80 v°). *Rodamilans*: n'hi ha més d'un: a Vimbodí; i te. St. Eulàlia de Provençana, aquest ja a. 1193 (*Cart. St. Cugat* III, 325; i veg *DECat.* 684a41-60). *Cosamilanos* (pron. *kozamilānos*), nom d'un lloc muntanyenc a l'alt Flamicell, te. Manyanet; amb fonètica pre-catalana (*E.T.C.* I, 136 §u) < *coll de milanós*. *Milans-del-Bosc*, mas molt antic en els pendents del Montalt (Llavaneres, Maresme). *Torre de Milans*, prop d'Horta (Barc.): Maldà, *Col·l. de la Bona Vida* (p. 158).

Del NP.1) VILARMILÀ ross., antic llogaret en el te. de Llupià, del qual conserva memòria una capella (nom alterat pel mapa Minist. Int. en *Milar milà*). Alart: «*Vilarmilà*» «quartier au-dessus de Tuïr», que ell documenta el 1310 amb la frase «tro a *Vilarmilà*» (*RLR* x 63); una grafia *Villa Emiliani*, que troba també (en *Notices Comm. Rouss.* II, 13), és deguda a una pseudo-etim. curialesca, sense valor. Ponsich (*Top.* 42) hi afegeix: *Vilarmilan*, -ano aa.1169, 1180, 1291, 1410, *Vilarmilà* 1331, 1410, 1495, 1628. Els casos de *Villare Milaris*, -ario de 1163 i 1409 són d'err. lect. *ri* per *n*. Es tracta del NP germ. fem. *Mila*, en cas oblic *Milan* (Först. 1123), de la freqüent arrel MIL- (16 noms en Först.).

2) allí prop *Torre-milà* vora Perpinyà però més